

over, da han i sin Tid udgav sin Pjece om Jordspørgsmaalet. Han sagde deri: „Vi have haft nok af den fri Konkurrence. Dens Virkning er i alle Lande den samme, og Virkningen er den, at de store æde de smaa. Vi trænge til en Lovgivning, der forbyder, at de smaa blive ædte. Den fri Jord har benyttet Friheden til at lade sig bortprioritere til inden- og udenlandsk Kapital, den fri Mands Frihed sidder i Underskrifterne paa adskillige Gældsbeviser, og den fri Haand er en Haand, der slider trælsonst i det Dag efter Dag for at udlevere Udbyttet til Kreditforeningerne, til private Panthavere, til Stat og Kommune, medens den med en lille Rest forsyner den fri Mand med et nøjsomt Udkomme.“ Disse Ord vare allerede sande, den Gang Vilhelm Lassen udgav sin Pjece, men de ere blevne sandere den Dag i Dag, og det er en Sandhed, som stadig kommer tydeligere og klarere frem, efterhaanden som Udviklingen skrider fremad. Derfor maa vi have Opmærksomheden henvendt paa at omforme disse Forhold saaledes, at vi kunne komme ind i en sund og god Udvikling paa det Omraade, og det bliver da nødvendigt at slaa ind paa en social Lovgivning for Jordspørgsmaalets Vedkommende, der adskiller sig betydeligt fra den, vi ere inde paa i Øjeblikket; vi blive nødsagede til at gribe ind for at forhindre, at en stor Del af den danske Jord faar Lov til at ligge hen under enkelte Godsejeres Vanrøgt, saaledes som det sker i Øjeblikket. En social Lovgivning paa det Omraade vil blive i Stand til at bringe sunde og naturlige Forhold til Veje i vort Land.

Men det er ikke den Slags Ting, man har haft Opmærksomheden henledt paa i de senere Aar — nej, man har haft sin Opmærksomhed henvendt paa at udvide og forøge vor Hær og vor Flaade og derigenem paaføre os de store Udgifter, som nu nødvendiggøre en Brandskatning af Befolkningen i langt højere Grad, end man tidligere har set. Vi ere nu — som det ærede Medlem fra Frederiksberg (Ellinger) oplyste — komne saa vidt med Hensyn til Beskatning her i Landet, at naar de forelagte Skattelovforslag blive vedtagne, vil Danmark være det trediehøjest beskattede Land i Europa. Saaledes lød det ikke, da Vilhelm Lassen stod som Finansminister. Da kunde han henvise til, at vort Land var et af de Lande i Europa, der havde den mindste Beskatning. Det ærede Medlem fra Frederiksberg (Ellinger) søgte

ganske vist, ligesom ogsaa de ærede Medlemmer af Regeringspartiet, der have haft Ordet om dette Spørgsmaal, at give det Udseende af, at Militærbyrderne ikke vare særlig trykkende herhjemme. Det ærede Medlem søgte ved Hjælp af Statistik at bevise dette. Han henviste til en Statistik fra Sverige, hvoraf det fremgik, at Militærudgifterne i Danmark i Aarene 1902—06 kun havde været 9 Kr. pr. Individ, men i Sverige 13 $\frac{1}{2}$, i Preussen 17. Men den samme Statistik oplyste om, at Udgifterne til Militærvæsenet i Danmark netop i disse Aar vare særlig smaa, og vi vide ogsaa, at det var først efter den Tid, at deres Stigning tog særlig Fart. Dersom man havde en Statistik i Øjeblikket over vore Militærudgifter i Forhold til andre Landes, vilde vi sikkert komme til at regne med andre Tal.

Naar vi nu have paadraget os saa store Udgifter og derved fremtvunget, at der maa lægges store Skattebyrder paa Befolkningen for at gennemføre den Forsvarsordning, som der stadigvæk arbejdes paa at udvikle, er der da derved opnaaet noget, som er af virkelig Værdi for vort Land? Det er min Opfattelse, at intet Land er tjent med de store Militærudgifter, som i den senere Tid ere fremherskende rundt om i Landene, og dette gælder i særlig Grad et lille Land som vort, der slet ikke kan vente at blive i Stand til at komme nogenlunde op paa Højde med de Lande, med hvilke man kunde tænke sig, hvis man er særlig angst i saa Henseende, at vi kunde komme i Konflikt. Det Forsvar, vi kunne stille paa Benene, bliver altid af den Beskaffenhed, at det vil være uden Værdi. Se vi hen til de Lande, efter hvilke vi have taget Moden op, og efter hvilke mange andre Lande, for hvilke Militærrustninger ere lige saa meningsløse, have taget Moden op, se vi, at de have ganske andre Formaal med deres Rustninger, end vort Land kan have. Disse Landes Militærvæsen har til Opgave dels at bevare, dels at udvide den Indflydelse, de have i deres Kolonier. Men vort lille Land kan ikke vente at konkurrere paa det Omraade, og vi have heller ikke de Interesser at varetage, som disse Lande have, Lande som England, Tyskland, Frankrig o. s. v., som have de store Kolonier, og hvis Kapitalister spekulere med store Kapitaler i disse fjerne Verdensdele, hvor de søge at skaffe nye Markeder og nye Virkefelter for deres Kapital. De have selvfølgelig andre In-